

เรื่องเด่นประจำฉบับ

“ข่มขืน” ภัยใกล้ตัวที่ไม่ควรมองข้าม

การข่มขืน และการกระทำความรุนแรงทางเพศ นับเป็นภัยที่ร้ายแรงที่สุดสำหรับผู้หญิงไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ผ่านการมีเพศสัมพันธ์มาแล้วหรือไม่เคยก็ตาม โดยเฉพาะผู้หญิงที่ให้คุณค่าของ “พรหมจรรย์” สูง การถูกข่มขืน จึงเป็นโศกนาฏกรรมฝังใจไปชั่วชีวิต เป็นภัยที่คุกคามทางเพศที่ร้ายแรงต่อเหยื่อ เป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงในสังคมไทย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกี่ยวโยงในหลายมิติของสังคม เช่น ความคิด วัฒนธรรม ความเชื่อ พฤติกรรม ค่านิยม ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิงกับชาย

การข่มขืน : มีสถานการณ์และรูปแบบที่เปลี่ยนไป

ในอดีตการข่มขืนส่วนใหญ่เกิดกับเหยื่อที่เป็นหญิงสาว โดยสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยร่วม เช่น การแต่งตัว วาบหวม ยั่ววน เดินในที่เปลี่ยว มีด ลับตาผู้คน ส่วนผู้กระทำผิดก็มักเป็นคนชาจรผ่านมาโดยบังเอิญ เป็นคนแปลกหน้า หรือเป็นคนที่มีความผิดปกติทางจิต และการรุมโทรมหญิงยังมีค่อนข้างน้อย

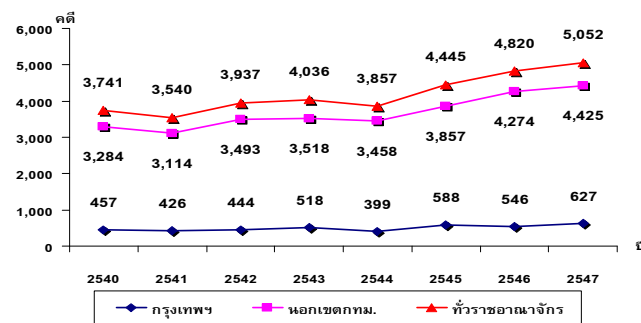
ในปัจจุบันข่าวการข่มขืนถูกนำเสนอในสื่อต่างๆ มีบ่อยครั้งขึ้นมาก กล่าวได้ว่าเป็นข่าวรายวัน ผู้หญิงที่ถูกข่มขืนและได้แจ้งความต่อตำรวจเฉลี่ยวันละ 12 ราย และจำนวนคดีข่มขืนและข่มขืนแล้วฆ่าทั่วประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี การแจ้งความมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 4,820 คดี ในปี 2546 เป็น 5,052 คดี ในปี 2547 ซึ่งเป็นคดีที่เกิดขึ้นในกรุงเทพฯ เพียงจังหวัดเดียวถึงร้อยละ 12 ของคดีทั้งหมด และคดีข่มขืนที่ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลในปี 2546 มีจำนวนเพิ่มขึ้น 3 เท่าเมื่อเปรียบเทียบกับ 10 ปีที่แล้ว

อย่างไรก็ตาม จำนวนคดีที่รับแจ้งทั้งหมดเป็นเพียงปลายยอดของภูเขาน้ำแข็งเท่านั้น เพราะส่วนใหญ่แล้วผู้ถูกข่มขืนเพียงร้อยละ 5 เท่านั้น¹ ที่ไปแจ้งความ เนื่องจากความอาย หรือถูกข่มขู่ หรือผู้กระทำผิดเป็นคนใกล้ชิดมาก จึงทำให้ข้อมูลของผู้ถูกข่มขืนต่ำกว่าความเป็นจริง แสดงให้เห็นว่าผู้ก่อคดีจำนวนไม่น้อยยังลอบนวล และสามารถไปก่อคดีอีกได้

การข่มขืนหรือการทำร้ายทางเพศ (rape or sexual assault) คือการที่ผู้หญิงถูกทำร้ายทางเพศในรูปแบบต่างๆ และหรือถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์โดยที่ตนเองไม่ต้องการ ทั้งนี้เป็นเพราะวัฒนธรรมแบบ “เพศนิยม” (sexism) เป็นระบบที่ฝังรากลึกอยู่ในวิถีคิดเรื่องอำนาจและความมีศักดิ์ศรีของผู้ชายที่เหนือกว่าผู้หญิง และภาพของความด้อยคุณค่าเพียงเพราะความเป็นผู้หญิงได้รับการดองอ้าและฉายซ้ำอีกหลากหลายรูปลักษณ์ในสื่อมวลชน ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้กระทำกันอย่างต่อเนื่องยาวนานในระบบความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย ความสัมพันธ์ที่เจ็บปวดระหว่างหญิงชายดังกล่าวนี้สร้าง ความเชื่อผิดๆ หรือ “มายาคติ” (myth) ขึ้นในสังคมว่า ความรุนแรงทางเพศที่เกิดขึ้นเป็นความผิดของผู้หญิงเอง

จาก “เรื่องสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผู้หญิงกับสุขภาพ” เครือข่ายผู้หญิงกับสุขภาพ โครงการจัดตั้งสำนักงานศึกษานโยบายสาธารณสุขสวัสดิการและสังคม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

แผนภูมิที่ 6 จำนวนคดีข่มขืนและข่มขืนแล้วฆ่าจำแนกตามเขตการปกครองปี 2540-2547



ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

¹ กฤตยา อาชวนิจกุล. 2542. ความรุนแรงต่อผู้หญิง : ภัยเงียบ ภัยมืดและภัยส่วนเกินทางชีวิตผู้หญิง ในพิมพ์วิสัย บุญมงคล, นิกรพันธ์ สันติสุขและสันติพันธ์ เอื้อสอน (บรรณาธิการ) เรื่องสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพกรุงเทพฯ : สมาคมแพทย์ฯ หน้า 487-544.

ตารางที่ 10 จำนวนรายที่ถูกระทำรุนแรงทางเพศแยกตามเพศ
เดือนค.ค.47 ถึง มิ.ย.48

หน่วย : ราย

การถูกละเมิดสิทธิ	ชาย	หญิง	รวม
ถูกข่มขืนโดย			
- บิดา/ญาติ	-	8	8
- เพื่อน/คนรู้จัก	1	44	45
- คนรัก	-	37	37
- คนแปลกหน้า	2	25	27
ถูกอนาจารโดย			
- บิดา/ญาติ	1	3	4
- เพื่อน/คนรู้จัก	1	6	7
- คนแปลกหน้า	2	2	4

ที่มา : ศูนย์บริการด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส ระดับเขตและ
โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร

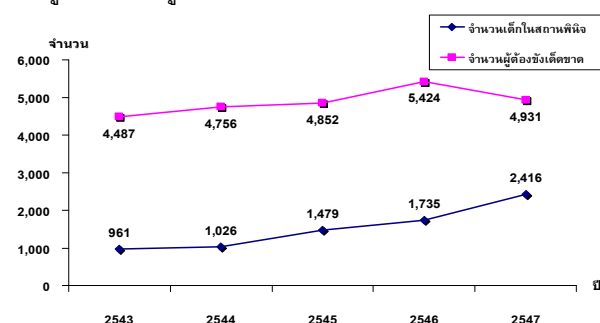
ตารางที่ 11 สรุปเรื่องร้องเรียนต่อศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของ
ข้าราชการระหว่างวันที่ 27 กค. ถึง 2 สค.48

หน่วย : ราย

	ล่วงเกินคุกคาม ทางเพศ	กลั่นแกล้ง	รวม
ข้าราชการครู/มหาวิทยาลัย	11	16	27
ข้าราชการพลเรือนสามัญ	2	17	19
ข้าราชการตำรวจ/ทหาร/ พนักงานส่วนท้องถิ่น/ ลูกจ้าง	-	23	23
รวม	13	56	69

ที่มา : ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ของข้าราชการ สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน

แผนภูมิที่ 7 จำนวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศปี 2543-2547



ที่มา : กระทรวงยุติธรรม

ผู้กระทำความผิด มีทั้งเพศชาย และเพศหญิง และยัง
มีหญิงที่ขอบหญิงด้วยกัน ซึ่ง**ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ไม่ใช่
คนแปลกหน้ากับเหยื่ออีกต่อไป แต่ร้อยละ 80 เป็นคน
รู้จัก คนใกล้ชิด ที่ไว้วางใจ** เช่น คู่รัก เพื่อน ครู อาจารย์
นายจ้าง ผู้บังคับบัญชา ญาติพี่น้องบุคคลในครอบครัว และ
โดยเฉพาะคดีที่พบบ่งเกิดเกล้ายกขึ้นใจลูกในสายเลือดก็
ปรากฏให้เห็นอยู่เป็นจำนวนมาก จากสถิติของศูนย์บริการ
ด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสของโรงพยาบาล
สังกัดกรุงเทพฯ ผู้หญิงถูกข่มขืนโดยคนใกล้ชิดมีจำนวนถึง
90 รายจาก 114 ราย นอกจากนี้ ผู้กระทำความผิดก็มีหลากหลาย
อาชีพ เป็นผู้มีการศึกษา มีสุขภาพจิตปกติ มีชื่อเสียงใน
สังคม มีผู้คนนับถือ ซึ่งการคุกคามทางเพศเกิดขึ้นทั้งใน
ครอบครัว ในชุมชน รวมถึงในสังคมการทำงานทั้งภาครัฐและ
เอกชน จากสถิติเรื่องร้องเรียนต่อศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์
ของข้าราชการ โดยสำนักงาน ก.พ. ในช่วง 7 วัน (27ก.ค. ถึง
2 ส.ค. 48) มีข้าราชการร้องเรียนกรณีล่วงเกินและคุกคาม
ทางเพศในสถานที่ทำงานจำนวน 13 ราย

เมื่อพิจารณาจำนวนผู้กระทำความผิดและถูกจับมา
ลงโทษได้นั้น ในปี 2547 มีถึง 6,479 ราย โดยพบว่า
ผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ในปี
2546 มีจำนวน 1,735 ราย และมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น
2,416 รายคิดเป็นร้อยละ 39.25 ในปี 2547 และเมื่อ
พิจารณาอายุของเด็กที่กระทำความผิดแล้ว ส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุ
15-18 ปีเป็นกลุ่มที่กระทำความผิดทางเพศมากที่สุด โดยในปี
2546 มีสถิติสูงถึง 1,520 ราย และเพิ่มสูงขึ้นเป็น 2,092
รายในปี 2547หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 38 ยิ่งไปกว่านั้น สถิติ
เพียงในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2548 เท่านั้นสูงถึง 1,346 ราย

ส่วนผู้ต้องขังในเรือนจำที่มีอายุมากกว่า 18 ปีก่อคดี
มีจำนวนมากขึ้นทุกปีจาก 4,487 รายในปี 2543 เป็น
5,424 รายในปี 2546 แต่มีแนวโน้มลดลงเป็น 4,931 ราย
คิดเป็นร้อยละ 9.09 ในปี 2547

สำหรับคนที่ตกเป็นเหยื่อนั้น ปัจจุบันมิใช่เฉพาะ
หญิงสาวเท่านั้น แต่เป็นเด็กไร้เดียงสาอายุ 2 ขวบจนถึง
หญิงชรารุ่นคุณย่า คุณยายอายุ 70,80 ปี รวมทั้งคนพิการ
คนที่แต่ตัวมีดชีวิตตกเป็นเหยื่อการข่มขืนจำนวนมาก
เช่นกัน การแต่งกายของเหยื่อจึงอาจมิใช่ประเด็นสำคัญเพื่
ประเด็นเดียวที่ทำให้เกิดการข่มขืน นอกจากนี้เหยื่อที่เป็น
ผู้ชาย โดยเฉพาะเด็กชายมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ตารางที่ 12 จำนวนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทางเพศจำแนกตามเพศ และช่วงอายุของปี 2546-2548 หน่วย : ราย

	2546	2547	2548*
7-14 ปี	215	324	202
15-18 ปี	1,520	2,092	1,346
รวม	1,735	2,416	1,548

ที่มา : กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม

* ปี 2548 (ม.ค. - ก.ค.)

จากสถิติการช่วยเหลือของมูลนิธิและองค์กรต่างๆ พบว่า ในปี 2546 และ 2547 มีการช่วยเหลือผู้เสียหายที่ถูกกระทำรุนแรงทางเพศสูงขึ้นถึง 1,617 และ 4,027 รายตามลำดับ โดยตัวเลขดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการช่วยเหลือในภาพรวมเท่านั้น เนื่องจากยังมีองค์กรจำนวนมากที่ให้ความช่วยเหลือในด้านนี้ แต่แตกต่างกันในรายละเอียดของการช่วยเหลือ เช่น ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นธุระดำเนินคดีให้ให้ที่พัก ให้คำปรึกษา หรือช่วยเหลือแบบครบวงจร เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้ที่มาขอรับความช่วยเหลือ ส่วนหนึ่งต้องการให้พาไปแจ้งความเพื่อนำไปแจ้งความไปขอทำแท้งที่โรงพยาบาลได้อย่างถูกกฎหมาย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการข่มขืน

▶ สื่อ

สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือการ์ตูน ซึ่งมีข้อเขียน เนื้อหาสาระ รูปภาพที่เสนอเรื่องราวทางเพศที่มีลักษณะยั่วและเร้าอารมณ์ เป็นการชักจูงให้เกิดการเลียนแบบ

เว็บ วิดีโอ วีซีดี ลามก ไป - เปลี่ยน

ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงอิสระในการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ต ได้เข้ามามีบทบาทในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้งความรู้ สาร และบันเทิง แต่ก็มี การนำเสนอ เว็บลามก/อนาจาร เกมสล็อตออนไลน์ ที่เสนอเรื่องราวและภาพการข่มขืน โดยให้ผู้เล่นแข่งขันข่มขืนผู้หญิงนั้นเป็นการปลุกฝังพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มที่ซึมซับสิ่งต่างๆ ได้ง่าย ซึ่งพบว่า เว็บลามก อนาจารมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี จาก 2,587 รายในปี 2545 เป็น 2,870 และ 5,537 ราย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.9 และร้อยละ 92.9 ในปี 2546 และปี 2547 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังมีหนังสือลามกที่เป็นสิ่งยั่วยุให้เกิดความต้องการทางเพศ และหนังสือลามกประเภทต่างๆ ที่เป็นเรื่องราวสื่อถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดปกตวิสัย เช่น หนังสือลามกที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กอายุต่างๆ หนังสือการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัวเดียวกัน เช่น แม่กับลูก พ่อกับลูก และหนังสือลามกประเภทที่แอบถ่ายตามสถานที่ต่างๆ

ตารางที่ 13 สถิติการช่วยเหลือผู้เสียหายขององค์กร/มูลนิธิต่างๆ

หน่วย : ราย	2544	2545	2546	2547	2548
61 หน่วยงานในสังกัด สำนักรักษาและแก้ไข ปัญหาการค้าหญิง และเด็ก	-	-	288	268	274 (ต.ค.47 - เม.ย.48)
มูลนิธิปวีณาเพื่อเด็ก และสตรี	298	314	268	192	176 (ม.ค.-พ.ค.)
มูลนิธิฮอทไลน์	85	89	97	112	-
บ้านพักฉุกเฉินของ สมาคมส่งเสริม สถานภาพสตรี(ข่มขืน)	13	2	11	20	-
มูลนิธิผู้หญิง	-	-	24	19	10 (ม.ค.-พ.ค.)
ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก	71	101	104	-	-
ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก และสตรี วชิรพยาบาล	-	-	-	122	54
ศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข*	-	-	768	3,229	-
มูลนิธิเพื่อนหญิง	-	-	42	65	12 (ม.ค.-มิ.ย.)
บ้านสุขฤทัย มูลนิธิ คณะศรีชุมพารา	-	-	15	-	-
รวม	467	506	1,617	4,027	526

หมายเหตุ : ผู้เสียหายรวมถึงการถูกข่มขืนและกระทำรุนแรงทางเพศ

* = ปี 2546 และปี 2547 มีการรายงานสถิติจากโรงพยาบาล 17 และ 72 แห่ง ตามลำดับ

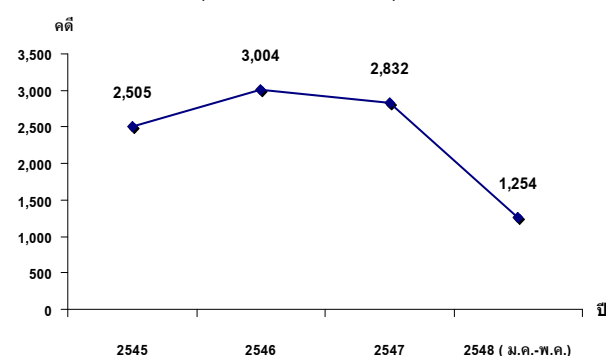
ตารางที่ 14 การรับแจ้งเว็บผิดกฎหมายเกี่ยวกับสื่อลามก ปี 2545-2548

หน่วย : ราย

ประเภท	2545 (เม.ย.- ธ.ค.)	2546	2547	2548 (ม.ค.- 22ส.ค.)
เว็บลามก อนาจาร (ภาษาไทย)	1,638	2,155	3,775	1,662
เว็บลามก อนาจาร (ภาษาต่างประเทศ)	949	715	1,762	2,744
เว็บลามก อนาจาร (ภาพเด็ก)	138	559	359	171
เว็บขาย วัตถุลามก อนาจาร (ภาษาไทย)	534	811	1,397	621
เว็บขาย วัตถุลามก อนาจาร (ภาษาต่างประเทศ)	43	90	181	87
เว็บขายบริการทางเพศ	97	260	260	114
รวม	3,399	4,590	7,734	5,429

ที่มา : ศูนย์อาชญากรรมทางเทคโนโลยี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 8 สถิติการจับกุมในคดีมีและเผยแพร่วัตถุลามกปี 2545-2548



ที่มา : ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตารางที่ 15 ผลการสำรวจ "สื่อลามก" อะไร? ที่ใกล้ชิดเยาวชนมากที่สุดของเยาวชนเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2548

หน่วย : ร้อยละ

	ชาย	หญิง
อันดับที่ 1 ซีดี/ดีวีดีโป๊	30.37	28.54
อันดับที่ 2 เว็บโป๊	22.99	21.89
อันดับที่ 3 รูปภาพโป๊	19.40	21.85
อันดับที่ 4 หนังสือโป๊	13.46	17.15
อันดับที่ 5 วีดีโอโป๊	13.78	10.57

ที่มา : สวนดุสิตโพลล์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรกฎาคม 2548

วัตถุลามก/ยาปลุกเซ็กส์

ปัจจุบันมีการเสนอขายสินค้า(ตามแคตตาล็อก)ทางไปรษณีย์ที่เกี่ยวกับเซ็กส์ อาทิ **ยาปลุกเซ็กส์** หรือแมลงวันสเปนและทิงเจอร์ขาวที่เป็นยาปลุกเซ็กส์ประเภทหนึ่ง หากนำยาปลุกเซ็กส์ไปใช้ด้วยความคิดคะนอง ก็อาจทำให้เกิดปัญหาโรคมะเร็ง ช่มชืดตามมา เพราะผู้ที่กินยาเข้าไปจะไม่สามารถควบคุมตัวเองได้นอกจากนี้ยังมีเว็บสำหรับขายวัตถุลามกสำหรับพวกที่มีความใคร่กับวัตถุสิ่งของของเพศตรงข้ามเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากข้อมูล พบว่า เว็บขายวัตถุลามก อนาจารจาก 577 รายในปี 2545 เป็น 901 ราย และ 1,578 รายหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 56.2 และร้อยละ 75.1 ตามลำดับ และการจับในคดีเกี่ยวกับการมีและเผยแพร่วัตถุลามกมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 2,505 คดี ในปี 2545 เป็น 3,004 คดี ปี 2546

และจากการสำรวจของสวนดุสิตโพลล์ เรื่องสื่อลามกประเภทใดที่อยู่ใกล้ตัวเยาวชนมากที่สุด โดยสอบถามเฉพาะกลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา ระหว่างวันที่ 19 ถึง 20 กรกฎาคม 2548 พบว่า ซีดี/ดีวีดีโป๊ เป็นสื่อลามกที่อยู่ใกล้ตัวเยาวชนมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือเว็บโป๊ รูปภาพโป๊ หนังสือโป๊ และวีดีโอโป๊ ตามลำดับ

▶ เพื่อน

คดีโทรมหรึง ร้อยละ 80² ส่วนใหญ่จะมีการวางแผนไว้แล้ว พฤติกรรมการรุมโทรมหรึงของเด็กหรือเยาวชนที่กระทำความผิด บางคนอาจไม่ยอมทำแต่ทำไปเพราะความคึกคะนอง เพื่อนชวน เกรงใจเพื่อน เพราะเป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่เด็กและต้องร่วมทุกข์ร่วมสุขกัน และทำเพื่อให้กลุ่มยอมรับและคิดว่าไม่เป็นเรื่องผิด หรือเกิดจากลัทธิเอาอย่างหรือพฤติกรรมเลียนแบบ เมื่อกลุ่มหนึ่งทำได้ อีกกลุ่มก็จะต้องทำให้ได้บ้างเป็นค่านิยมที่ได้รับการยอมรับในกลุ่ม

▶ ผู้หญิง

การช่มชืดส่วนหนึ่งเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของฝ่ายหญิงเอง เช่น การแต่งกายที่ยั่วเย้าให้เกิดอารมณ์ การจับกลุ่มมั่วสุม เรียกร้องความสนใจจากเพศตรงข้าม มีค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ถูกต้องเห็นเป็นเรื่องธรรมดา และคิดว่าการมีคู่นอนจำนวนมากเป็นเรื่องน่าภาคภูมิใจ ทำให้เป็นปัจจัยที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายๆ และอาจเกินเลยไปถึงขั้นการช่มชืดหรือการรุมโทรมได้

² นายธวัชชัย ไทยเขียว รองอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

► สุรา ของมึนเมา และยาเสพติดเป็นปัจจัยร่วม

การดื่มสุราและเสพยาเสพติดเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เกิดการมั่วสุมระหว่างเพื่อนและผลของการมึนเมาทำให้ขาดความรู้สึกลึกซึ้งผิดชอบชั่วดี ขาดสติ ความยับยั้งชั่งใจ การช่มชื่นจึงเกิดขึ้นเพื่อระบายความต้องการทางเพศ ซึ่งพบว่า เยาวชนช่วงอายุ 15-24 ปี ยังเป็นกลุ่มที่มีอัตราการดื่มสุราเพิ่มสูงขึ้น คือ จากร้อยละ 21.53 ในปี 2544 เป็นร้อยละ 23.51 ในปี 2547

► ครอบครัว

สภาพเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ส่งผลกระทบต่อแบบแผนการดำเนินชีวิตของครอบครัว เวลาที่ให้แก่นักในครอบครัวและการช่วยเหลือเกื้อกูลกันน้อยลง การหย่าร้างสูงขึ้น นอกจากนี้ครอบครัวยากจน หาเช้ากินค่ำ ครอบครัวไม่สนใจซึ่งกันและกัน ซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็กและเยาวชนทำให้เกิดปัญหาตามมา เช่น เด็กและเยาวชนเร่ร่อน การมั่วสุมเสพยาเสพติดในวัยรุ่น การดื่มสุรา เป็นต้น

► **ความเชื่อ วัฒนธรรมและค่านิยมจากอดีตของสังคมไทย สภาพที่สังคมเปิดโอกาสให้สิทธิและอำนาจแก่ผู้ชายว่ามีความต้องการอะไรแล้วต้องได้ เหนือกว่าผู้หญิง ให้ค่าผู้หญิงเพียงความสวยงาม ตอบสนองอารมณ์ทางเพศ ให้ค่าของภรรยาว่าเป็นสมบัติของสามีและมีศักยภาพเพียงแค่การทำงานบ้านและเลี้ยงลูก การให้คุณค่าของผู้หญิงและผู้ชายที่ไม่เท่าเทียมกัน**

ผลกระทบที่เกิดขึ้นใครบ้างเป็นผู้ได้รับ

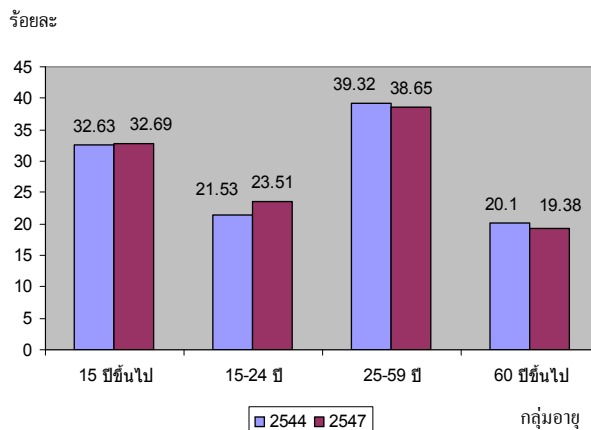
การช่มชื่นไม่ใช่เพียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วจบสิ้นลง หากยังมีผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ความรุนแรงทางเพศที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว และสังคม ดังนี้

1. ผู้ถูกกระทำ หรือเหยื่อ ผลกระทบทางใจ

ผู้ถูกกระทำจะรู้สึกสูญเสียคุณค่าความเป็นหญิง ขาดความเชื่อมั่นในตัวเองมีผลทันทันทิดตัวไปตลอดชีวิต มีความวิตกกังวล เกิดปัญหาสุขภาพจิตตามมา และอาจนำไปสู่การฆ่าตัวตาย และการขายบริการทางเพศ จากสถิติการเข้ารับการรักษาของผู้ถูกช่มชื่นที่ รพ.ศรีธัญญา พบว่า ผู้ถูกช่มชื่น

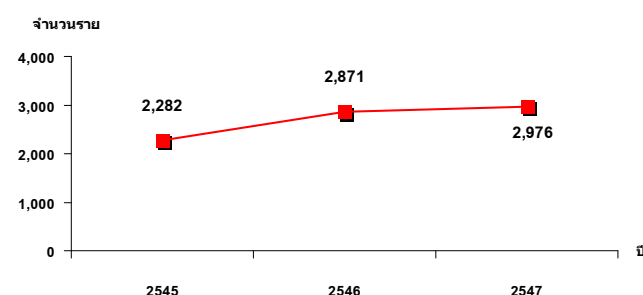
แผนภูมิที่ 9 เปรียบเทียบร้อยละของประชากรอายุ 15 ขึ้นไปที่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มมึนเมาจำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ ปี 2544 และ ปี 2547

ร้อยละ



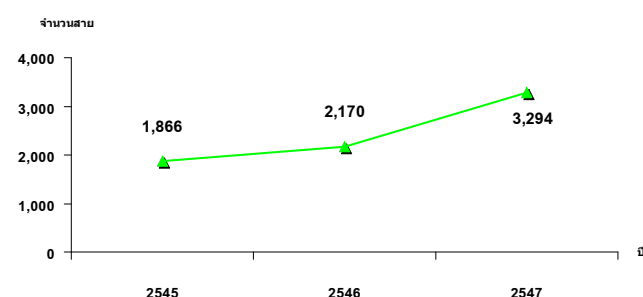
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

แผนภูมิที่ 10 จำนวนผู้เข้ารับการรักษาจากโรคพิษสุนัขบ้า
ปี 2545-2547



ที่มา : โรงพยาบาลศรีธัญญา กระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิที่ 11 จำนวนสายโทรศัพท์ของผู้ประสบปัญหาการตั้งครรภ์
ไม่พึงประสงค์ ปี 2545-2547



ที่มา : สายด่วนวัยรุ่น มูลนิธิห่วงใยเยาวชน

หมายเหตุ : จำนวนสายไม่ได้หมายถึงจำนวนคนแต่หมายถึงจำนวนครั้ง
ของสายโทรศัพท์

และเข้ารับการรักษาทางจิตมียอดเพิ่มขึ้นทุกปี กล่าวคือ ปี 2545 จำนวน 2,282 ราย พุ่งขึ้นเป็น 2,976 รายในปี 2547 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 30.4 ผลกระทบทางร่างกายนอกจากการถูกทำร้ายแล้ว อาจทำให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์จากสถิติผู้โทรมาปรึกษาปัญหาของ “สายด่วนวัยรุ่น”

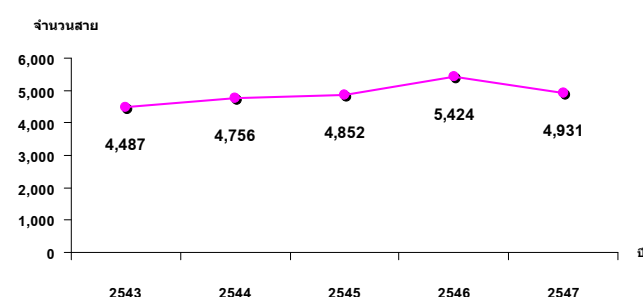
มูลนิธิห่วงใยเยาวชน พบว่า มีผู้ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ทั้งจากการถูกข่มขืนและกรณีอื่นๆ (สมยอมแต่ไม่ทันป้องกัน หรือเกิดความขัดแย้งภายหลัง เป็นต้น) เพิ่มขึ้นทุกปี กล่าวคือ ในปี 2545 มีจำนวน 1,866 สาย เพิ่มขึ้นเป็น 3,294 สายในปี 2547 ซึ่งเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 76.5 ส่งผลให้เกิดการทำแท้ง หรือมีบุตรโดยไม่พร้อม รวมทั้งบางรายติดเอดส์ หรือเป็นโรคจากการมีเพศสัมพันธ์

กรณีที่ยื้อแต่งงานมีครอบครัว แล้วถูกข่มขืน แต่สามีไม่เข้าใจหรือรับไม่ได้ อาจนำไปสู่การหย่าร้าง ความสัมพันธ์ในครอบครัวถูกทำลาย ส่งผลกระทบต่อลูก **กรณีเหยื่อถูกสามีข่มขืน** แต่ไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายได้³ เนื่องจาก ถูกมองว่าเป็นเรื่องภายในครอบครัว ส่งผลทำให้หญิงที่เป็นภรรยา ไม่ได้รับความเป็นธรรม และต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมซึ่งมีผลกระทบทางด้านจิตใจ รุนแรงกว่าการข่มขืนจากคนแปลกหน้า เพราะต้องดำเนินชีวิตอยู่กับคนที่ข่มขืนเธอ และไม่สามารถร้องขอความคุ้มครองจากสังคมและกฎหมายได้ นอกจากนี้ **กรณีเหยื่อเป็นเด็กและถูกข่มขืนโดยพ่อ หรือเครือญาติ** ส่วนใหญ่มักไม่ได้แจ้งความ เนื่องจากความเคารพนับถือ ถูกพ่อข่มขู่ หรือแม้กระทั่งถูกขอร้องจากแม่ของตนเอง นอกจากนี้ ยังถือเป็นเรื่องน่าอับอาย เกินกว่าที่จะให้บุคคลภายนอกครอบครัวมารู้ถึงเรื่องที่เกิดขึ้นดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบทำให้เด็กต้องทนอยู่กับความทุกข์ มีปัญหาทางกายและใจ กลายเป็นเด็กมีปัญหา ส่งผลกระทบกลายเป็นปัญหาสังคมในอนาคต

นอกจากผลกระทบที่เหยื่อได้รับแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อคนในครอบครัวอีก ทำให้พ่อ แม่ ญาติพี่น้องได้รับความทุกข์ทรมานใจ และบางรายเกิดความอับอายจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

³ กมลทิพย์ คดีการ, นางอุดี เค้นดวง, พรรณิกา บุรพาชีพ, บุคลากรกระบวนการยุติธรรมควรทำอย่างไร? เมื่อสามีข่มขืนภรรยา, พฤษภาคม 2547.

แผนภูมิที่ 12 สถิติผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาดด้านความผิดเกี่ยวกับเพศ ปี 2543-2547



ที่มา : กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

2. ผู้กระทำผิด ต้องได้รับโทษถูกจองจำเป็น

เวลานาน **กรณีผู้กระทำผิดเป็นหัวหน้าครอบครัว** ย่อมส่งผลกระทบต่อ ทำให้สมาชิกในครอบครัวได้รับความเดือดร้อน ขาดความอบอุ่น ขาดรายได้ ภรรยา ลูก รวมทั้งญาติพี่น้อง ได้รับความกระทบกระเทือนใจเกิดความอับอายเนื่องจากถูกเพื่อนบ้าน มองว่ามีญาติเป็นผู้ต้องขัง จนบางครั้งอาจต้องย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่น และจากการที่มีผู้ต้องขังเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลทำให้เกิดความสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ ในแง่การผลิต ขาดกำลังแรงงาน ส่งผลทำให้การพัฒนาประเทศลดลง **กรณีผู้กระทำผิดเป็นเด็ก** ทำให้เสียโอกาสทางการศึกษา เสียอนาคต เมื่อพ้นโทษออกมาไม่มีงานทำ เนื่องจากขาดการยอมรับจากสังคม ถูกตราหน้าว่า เคยต้องโทษ และถูกจองจำมาก่อน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เช่น การโจรกรรม การติดยาเสพติด เป็นต้น

การคลี่คลายผลกระทบของความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงและเด็ก

แม้ว่าปัจจุบันยังไม่มีมาตรการชัดเจนในการสร้างความปลอดภัยทางเพศให้กับเด็กและผู้หญิงในสังคมไทย อีกทั้งยังถูกมองว่าเป็นสังคมที่อ่อนแอ ไร้ระเบียบ และถึงจุดเสื่อมของวัฒนธรรม ทั้งนี้ในการแก้ไขปัญหาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องให้ความร่วมมือกัน สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ คือ

- ครอบครัวต้องหันมาใส่ใจดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ตลอดจนปลูกฝังค่านิยมในเรื่องเพศกับเด็กอย่างถูกต้อง
- สถานศึกษาต้องให้การศึกษาด้านเพศสัมพันธ์ โดยผู้สอนเพศศึกษาในโรงเรียนต้องมีความรู้และได้รับการอบรมมาโดยเฉพาะ การสอนเพศศึกษาต้องบูรณาการกับความเชื่อ และวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นด้วย
- ภาครัฐ และสถานประกอบการร่วมจัดระเบียบสถานบันเทิง ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมส์ สถานที่จำหน่ายสื่อลามกต่างๆ ทุกประเภท การจำหน่ายสุรา
- สื่อมวลชนต้องนำเสนอข่าวที่ไม่ละเมิดสิทธิ และซ้ำเติมความเสียหายแก่เหยื่อที่ถูกข่มขืน หรือถูกล่วงละเมิดทางเพศ และหลีกเลี่ยงการนำเสนอข่าวสารข้อมูลที่กระตุ้นให้เกิดความรุนแรงในสังคม

บทสรุป

ปัญหาการช้มน้และทารุณกรรมทางเพศเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกือบทุกวัน และเป็นปัญหาที่มีมาช้านาน การช้มน้และทารุณกรรมทางเพศสร้างความเสียหาย ความเสื่อมเสียชื่อเสียง ความกลัว ความอับอาย การถูกทำร้ายร่างกายอย่างบอบช้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “สภาพจิตใจ” ของผู้ที่ต้องเผชิญกับภัยร้ายนี้ การไม่ประมาท และรู้จักระมัดระวังตนจากภัยช้มน้ จึงอาจเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ปลอดภัยจากการถูกช้มน้และทารุณกรรมทางเพศได้

การให้ความช่วยเหลือผู้ถูกช้มน้และทารุณกรรมทางเพศ โดยการเยียวยาจิตใจ และการฟื้นฟูให้จิตใจให้กลับมาสู่สภาพปกติอาจจะต้องใช้เวลาพอสมควร ความเข้าใจและเห็นใจ จากครอบครัวและคนใกล้ชิด จะสามารถทำให้ผู้ประสบปัญหาได้กลับมาใช้ชีวิตที่สดใสและสามารถมีความสุขในชีวิตได้อีกครั้ง

ดังนั้นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงต้องเริ่มจากทุกคนในสังคม ต้องปลูกฝังจิตสำนึกในการเคารพสิทธิของผู้อื่น รู้จักให้เกียรติและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น เพื่อ นำความอยู่ดีมีสุขกลับคืนสู่สังคมไทย และพัฒนาสู่สังคมที่มีคุณภาพต่อไป

